

La Secció d'Antropologia Social de la Universitat de Lleida

Llorenç Prats

Secció d'Antropologia de la UdL

La Universitat de Lleida (UdL), constituïda com a tal a partir de l'1 d'octubre de 1992, va iniciar la seva etapa contemporània als anys setanta mitjançant una casuística diversa de delegacions i d'extensions dels diferents centres i departaments de les universitats barcelonines (UB, UAB i UPC). Les extensions departamentals de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona van anar canviant la seva adscripció fins a esdevenir el Departament de Geografia i Història de la Universitat de Lleida, en el qual s'integra la Secció d'Antropologia Social, amb coordinador i reglament propi i amb una certa autonomia, com les altres seccions. La Secció d'Antropologia Social és formada —en aquest precís moment— per quatre professors i un becari FI, i el seu Consell compta amb una representació d'estudiants paritària.

L'antropologia va ser present a la UdL des dels primers temps, gràcies a aquella assignatura d'antropologia cultural obligatòria al primer curs de tots els plans d'estudis de les llicenciatures de Geografia i Història fins ara fa ben poc.

De primer, els antropòlegs i les antropòlogues de la Universitat de Lleida eren molt itinerants, fins que, a mitjan dels anys vuitanta, ens vam començar a assentar i a créixer fins a constituir un grup més o menys estable integrat per Llorenç Prats, Xavier Roigé (que ara ens acaba de deixar), Carles Feixa i Víctor Breton, a més a més de Joan Pallarès, que ha treballat sempre a l'Escola de Treball Social.

En el context dels nous plans d'estudis, la Facultat de Lletres, a la qual presta la seva docència la Secció d'Antropologia Social, va demanar d'im-

partir a Lleida la nova titulació d'Antropologia Social i Cultural, aspiració que va ser desestimada inicialment pel Departament d'Ensenyament, però que es manté com a projecte i que esperem realitzar en un futur no llunyà.

En el pla de la investigació, la secció desenvolupa diverses línies, tant individuals com col·lectives, entre les quals la més avançada quant a resultats és la dedicada a patrimoni etnològic, i, molt concretament, al patrimoni etnològic en el Pirineu Català. Les altres línies d'investigació que s'han desenvolupat fins ara, en uns casos, tenen relació més o menys directa amb el patrimoni etnològic (com ara l'antropologia de la família i de la vida domèstica) i, en altres, són totalment independents, com per exemple l'antropologia del camperolat, l'antropologia urbana i l'antropologia de la joventut.

La dedicació de la Secció d'Antropologia Social del Departament de Geografia i Història de la Universitat de Lleida a la recerca bàsica i aplicada en relació amb el patrimoni etnològic és pionera en el context de la universitat espanyola.

El novembre de 1988, Llorenç Prats va coordinar l'àmbit de Patrimoni Cultural del III Col·loqui de l'Institut Català d'Antropologia, l'Antropologia a la Societat. L'abril de 1989 es van fer a l'aleshores Estudi General de Lleida les I Jornades sobre el Patrimoni Etnològic a les Terres de Ponent i l'Alt Pirineu, a partir de les quals van néixer un seguit de treballs aplicats a la recerca i a la gestió del patrimoni etnològic, primer, i del patrimoni integral, després, al Pirineu Català:

Xavier Roigé va dirigir, en aquest

sentit, recerques sobre casa i família a la Val d'Aran i a les Valls d'Àneu. Llorenç Prats ha dirigit recerques, també en aquest sentit, sobre el món de la fusta, la recreació dels quefers tradicionals i les relacions entre aigua i cultura dintre d'un programa d'estudi del patrimoni etnològic al Pirineu Català (1992-1993), dirigit pel mateix pro-

fessor i finançat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Prèviament, Llorenç Prats, Xavier Roigé i Carles Feixa havien dirigit també un programa pilot sobre la memòria oral al Pirineu Català (1990-1991).

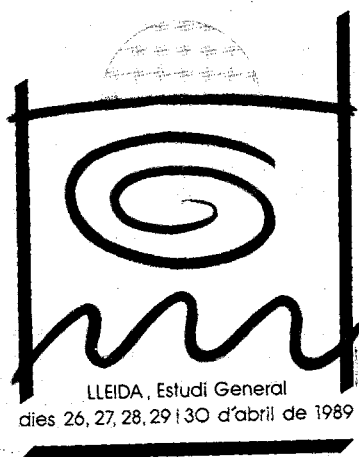
S'han fet, mitjançant convenis amb diverses entitats i administracions, projectes sobre l'ordenació de l'estudi i de la gestió patrimonial de la Val d'Aran, les Valls d'Àneu i el Pallars Sobirà, en col·laboració amb especialistes de fora de la universitat (Roigé-Prats, 1990-1991; Roigé-Estrada-Beltran-Boya, 1990-1991; Prats-Roigé, 1991-1992; Prats, 1992-1993).

En un altre sentit cal destacar els estudis de Carles Feixa sobre la joventut a Lleida i també la seva participació en treballs aplicats d'antropologia urbana a Lleida; els estudis de Víctor Breton sobre l'evolució de l'agricultura al Segrià; els de Llorenç Prats sobre la contribució dels folkloristes a la configuració de la teoria romàntica de la nació a Catalunya; els de Xavier Roigé sobre curs domèstic, matrimoni i herència al Priorat; els de Belén Solé (antiga becària de la secció) sobre els discursos ideològics entorn de la festa a Lleida i els de Montserrat Iniesta sobre història de la museologia etnològica.

En una perspectiva de futur caldria esmentar treballs tan diversos com la introducció de l'olivera a les Garrigues, la transhumància, el cicle domèstic, o bé el patrimoni etnològic als espais naturals protegits, entre molts altres projectes.

PRIMERES JORNADES SOBRE EL PATRIMONI ETNOLÒGIC

A LES TERRES DE PONENT I L'ALT PIRINEU

LLEIDA, Estudi General
dies 26, 27, 28, 29 i 30 d'abril de 1989

Una breu relació de publicacions (només publicacions independents, al marge d'un nombre molt més elevat d'articles) produïdes des dels projectes i els interessos esmentats ens pot completar aquesta succinta presentació de la secció:

PRATS, LI.; LLOPART, D.; PRAT, J. *La cultura popular a Catalunya, estudiosos i institucions (1853-1981)*. Barcelona: Serveis de Cultura Popular-Alta Fulla, 1982.

PRATS, LI. *El mite de la tradició popular*. Barcelona: Edicions 62, 1988.

FEIXA, C. *La tribu juvenil. Una aproximació transcultural a la joventut*. Torí: L'Occhiello, 1988.

ROIGÉ, X. «Família i grup domèstic. Estratègies residencials al Priorat (segles XIX i XX)», *Espai-Temps*, núm. 5, Lleida, UdL, 1989.

BRETON, V. *Terra i franquisme a Lleida*. Lleida: Pagès Editors, 1990.

SOLÉ, B. *Festa i ideologies a Lleida. Interpretacions de la festa a la Lleida de la Restauració*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1991.

INIESTA, M.; VILLARÓ, A.; FEIXA, C. *Entre bosc i lo riu hi passava la vida. El temps dels rais*. La Seu d'Urgell: Programa Pirineus-

La Secció d'Antropologia de la UdL participa activament en el projecte de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu.

També organitzà l'any 1989 les Primeres Jornades sobre Patrimoni Etnològic a les Terres de Ponent i l'Alt Pirineu. Fotografia: CPCPTC

Culturalcampo Alt Urgell i Baridà, 1991.
FEIXA, C. *La ciutat llunyana. Una història oral de la joventut a Lleida (1931-1945)*: Lleida: *Diario La Mañana* SA i PICSA (*Diari de Lleida*), 1992.

FEIXA, C. «La ciudad en la Antropología mexicana». *Espai-Temps*, núm. 16, Lleida, UdL, 1993.

ABELLA, J.; ABELLA, J. «Casa endins», *Quaderns de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu*, núm. 1, Esterri d'Àneu, Ecomuseu de les Valls d'Àneu, 1993.

MARTÍNEZ, B.; MAURI, J. «El món de la fusta a Àneu. Les serradores hidràuliques», *Quaderns de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu*, núm. 3, Esterri d'Àneu, Ecomuseu de les Valls d'Àneu, 1993.

ESTRADA, F.; ROIGÉ, X.; BELTRAN, O. *Entre l'amor i l'interès. El procés matrimonial a la Val d'Aran*. Tremp: Garsineu, 1993.

— *I Jornades sobre el Patrimoni Etnològic a les Terres de Ponent i l'Alt Pirineu*. Lleida: Associació Catalana del Patrimoni Etnològic— UdL, 1993.